

OTVORENO PISMO

Pravilnik o osnovnim uvjetima kojima javne ceste izvan naselja i njihovi elementi moraju udovoljavati sa stajališta sigurnosti prometa

Donosimo osvrt prof. emer. dr. sc. Željka Korlaeta na postupak donošenja Pravilnika o osnovnim uvjetima kojima javne ceste izvan naselja i njihovi elementi moraju udovoljavati sa stajališta sigurnosti prometa

Profesor emeritus Željko Korlaet s Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, uputio je otvoreno pismo Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske koje je nadležno za donošenje Pravilnika na temelju članka 6. stavka 4. Zakona o sigurnosti prometa na cestama i članka 17. stavka 3. Zakona o cestama, prema kojima "Ministar mora, prometa i infrastrukture u suglasnosti s ministrom unutarnjih poslova i Ministrom prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine donosi Pravilnik", te svim sudionicima koji su sudjelovali pri kreiranju Nacrta novog pravilnika o projektiranju cesta (u daljnjem tekstu: Nacrt pravilnika). Pismo prenosimo u cijelosti.

Ponukan recentnim razvojem događanja u svezi donošenja novog Pravilnika upućujem Vam ovaj apel u dvostrukoj ulozi, kao član stručnog tima za izradu Nacrta pravilnika i u svoje osobno ime, u nadi da će Vaš autoritet i poznavanje struke doprinijeti razrješenju nemile situacije u kojoj smo se svi zajedno našli, jer držim da neka protekla događanja i ponašanje nekih sudionika izravno štete dignitetu struke.

Prije svega usuđujem se tvrditi da je stručna i znanstvena kvaliteta Nacrta pravilnika barem na razini kvalitete važećih smjernica europskih zemalja (Njemačka, Austrija, Slovenija, Švicarska), koje smo u pripremi njegove izrade detaljno analizirali. Bez lažne skromnosti moram istaknuti primjernu razinu struč-

nog tima, u čijem su sastavu sudjelovala i četiri doktora znanosti iz područja projektiranja i građenja cesta. Prijedlog se temelji na najnovijim stručnim i znanstvenim postavkama projektantske prakse, pri čemu je imperativ sigurnog odvijanja prometa utemeljen na recenntim voznodinamičkim zakonitostima. Stoga "argumente" nekih sudionika u raspravi pozivanjem na odredbe još važećeg Pravilnika držim promašenim, imajući u vidu činjenicu da je od radne studije za postojeći Pravilnik (1993. g.) prošlo gotovo trideset godina.

Moram se osvrnuti i na činjenice koje su proizašle kao rezultat javne rasprave provedene na inicijativu vašeg Ministarstva i naručitelja projekta HAC-a, iz rasprave s djelatnicima Ministarstva unutarnjih poslova i poziva projektantskim organizacijama da daju svoj doprinos raspravi. Stručni tim je u pisanom obliku argumentirano odgovorio na sve prispevke primjedbe, uključivo i na primjedbe Hrvatskih cesta. Pri tome smo u prvu verziju Nacrta pravilnika ugradili optimalne sugestije pa čak i neke s kojima se u načelu nismo kao stručni tim složili. Kao primjer navodim kompromisno rješenje dogradnje Nacrta pravilnika poglavljem o rekonstrukciji cesta, za koje i dalje držimo da konceptualno ne spada u sadržaj pravilnika, što dokazuje i činjenica da niti jedne važeće smjernice europskih zemalja ne sadrže takvo poglavlje.

Rezultat do sada pomalo nedosljedno i nekonzistentno provedene rasprave zapravo je pokazao da su predložena rje-

šenja dobra. O tome svjedoči činjenica da je postignuta dobrim dijelom visoka ili čak potpuna suglasnost stručnog tima s naručiteljem (HAC), s projektanim organizacijama koje su se odazvale pozivu za raspravu (IGH, Rencon i Tempus), s projektantima IPZ-a koji su izravno sudjelovali u radu stručnog tima, a usuđujem se tvrditi i s vašim Ministarstvom. Moram sa žaljenjem konstatirati da je takva suglasnost između Hrvatskih cesta i stručnog tima izostala, ali odbijam svaku kvalifikaciju da je za takav ishod "kriv" stručni tim, koji je stalno bio (i još je i sada) spremna na konstruktivnu razmjenu mišljenja, dakako s iznošenjem argumenata, a ne uopćenim kritikama bez konkretnih prijedloga rješenja "spornih" odredbi. Radi li se pri tome o nekim prikrivenim interesima ili naprosto o slabom poznавanju struke potpuno je nevažno.

Najnoviji prijedlog razrješenja problema u stručnom i znanstvenom posebno je problematičan, ishitren i predstavlja rješenje na tragu linije manjeg otpora. Konceptualno je i sadržajno neprihvatljiv jer u svoja dva separatna dijela predviđa dva "dodataka" (?):

- *Dodatak A: Osnovni uvjeti kojima državne, županijske i lokalne ceste moraju udovoljavati sa stajališta sigurnosti prometa*
- *Dodatak B: Osnovni uvjeti kojima autoceste moraju udovoljavati sa stajališta sigurnosti prometa*

Ta dva "dodataka" koncipirana su na potpuno različitim postavkama:

- *Dodatak A je istovjetan sadržaju važećeg Pravilnika (izuzete su odredbe koje se odnose na projektiranje autocesta), a koji je temeljen na stručnim i znanstvenim postavkama projektantske prakse **od prije 30 godina!***

- Dodatak B je "izvučen" iz **Nacrt pravilnika** kojeg je izradio stručni tim s nekim nespretnim korekcijama i dodacima. Ima i jednu pozitivnu karakteristiku, jer je temeljen na najnovijim voznodinamičkim te stručnim i znanstvenim postavkama projektantske prakse.

Postavlja se pitanje da li su autoceste (nadležnost HAC-a) te državne, županijske i lokalne ceste (nadležnost HC-a) u

istoj državi?! Kako je moguće da se iole upućen stručnjak iz ovog područja može složiti s takvim rješenjem, a to se upravo dogodilo - s takvim se prijedlogom "slazu" institucije involvirane u cijeli postupak: i HAC i HC i Ministarstvo! Ovakav pristup rješavanju problema s izostankom poštivanja pravila struke i izostankom volje za međusobnu suradnju i dogovor je naprosto neshvatljiv.

Stoga predlažem da u interesu digniteta struke pokušamo razriješiti sporna pita-

nja te osmisliti prijedlog teksta Nacrta pravilnika i poslati ga u proceduru e-savjetovanja, što smo prema ugovoru između naručitelja i stručnog tima već mogli i bili dužni učiniti. Nemojmo dopustiti da silan uloženi trud, utrošeno vrijeme i novac olako "bacimo u vodu".

Nadam se da će učiniti dodatni napor u cilju razrješenja problema, u uvjerenju da smo do sada napravili dobar posao.

prof. emer. dr. sc. Željko Korlaet

NAPOMENA:

Otvoreno pismo vezano na *Pravilnik o osnovnim uvjetima kojima javne ceste izvan naselja i njihovi elementi moraju udovoljavati sa stajališta sigurnosti prometa* poszano je na sljedeće adrese:

- a. Ministarstvima koja prema Zakonu o sigurnosti prometa na cesta suglasno donose Pravilnik:
 - MMPI - ministru Olegu Butkoviću
 - MUP - ministru dr. sc. Davoru Božinoviću
 - MPGJ - ministru Darku Horvatu
- b. Institucijama koje su izravno involvirane u proces donošenja Nacrtu Pravilnika:

- MMPI - tajniku Tomislavu Mihotiću
- MMPI - Draženu Antoloviću i Dariju Mihanoviću
- HAC - predsjedniku Uprave dr. sc. Borisu Huzjanu
- HAC - Miodragu Furdinu i Gregoru Mihelčiću
- HC - predsjedniku Uprave Josipu Škoriću
- HC - Goranu Pužu, Darku Šošiću, Marenku Pleše, Hrvoju Rukavini i Martini Omanović Krpan
- c. Projektnim organizacijama koje su svojim primjedbama aktivno sudjelovale u kreiranju odredbi Nacrtu pravilnika:
 - IPZ d.d. - predsjednici Društva Ireni Kršinić
 - IPZ d.d. - Borisu Stjepčeviću, Damiru Šmitu i Igoru Bukviću
 - IGH d.d. - predsjedniku Uprave Robertu Petrosianu
 - IGH d.d. - dr.sc. Mariu Illeu
 - RENCON d.o.o. - direktoru mr.sc. Josipu Bošnjaku
 - d. Hrvatskoj komori inženjera građevinarstva
 - predsjedniku Nadzornog odbora prof. dr. sc. Stjepanu Lakušiću
 - predsjednici Komore Nini Dražin Lovrec